

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 23

Birželis - June 6, 1997 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y.

PERIODICALS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Šiaulių "Aušros" muziejaus išleistame leidinyje informuojama, kad dabar fonduose ir įvairiose ekspozicijose yra per dešimt tūkstančių eksponatų. Daug jų buvo surinkta 1928-1943 metais. Daug išpūdingų margučių muziejui padovanojo G. Vaitiekūnienė, J. Cibulskienė, O. Bagdonavičienė, Z. Jakaitė ir kiti šio unikalaus meno kūrėjai bei puoselėtojai.

- Bendrovė "Ukmergės keliai" laimėjo tarptautinį konkursą dėl keturių tiltų remonto. Iki kitų metų vidurio bendrovei patikėta pastatyti Garliavoje viaduką per geležinkelį, rekonstruoti Vievio viaduką, tiltą per Kruonę bei tiltą per Pentą Šakių rajone. Šių darbų vertė beveik 8 mln. litų. "Ukmergės keliai" nurūgė 4 Skandinavijos ir kelias Lietuvos bendroves. Ukmergės bendrovė jau sutvarkė Abromiškių, Putniškių, Maišiagalos viadukus, Ukmergės tiltą per Šventąją. Tiltų remontui bendrovė naudoja užsienines medžiagas, ji bendradarbiauja su vokiečių firma "Ombran", suomių "Icopal" ir švedų "Trebolit". Naujajam projektui "Ukmergės keliai" naudos lietuvišką hidroizoliacinę medžiagą, kurią gamina bendra Rusijos ir Lietuvos įmonė "Gargždų Mida". Pasak bendrovės "Ukmergės keliai" vadovo, Lietuvos keliai kol kas vienintelė sritis, į kurią sugrįžta neįsileisti užsieniečių. Jo nuomone, jei dar apie porą metų pasisėks nuo jų apsiginti, tikėtina, kad jie neužvaldys Lietuvos taip, kaip atsitiko latviams bei estams.

- Kupiškėje įkurtas Katalikiškosios šeimos centras, kuriame jaunuoliams, ketinantiems susituokti, skaitomos paskaitos šeimos, psichologijos, religijos, socialiniais klausimais. Jaunavedžiams, registruojantiems santuoką bažnyčioje, šios paskaitos privalomos.

- Lietuvos Prezidento rezidenciją įrengę specialistai labai įsiseidė dėl Vytauto Landsbergio abejonių, ar reikia vieno pareigūno istaigai didžiulių prabangių rūmų. Kaip žinia, Lietuvos Prezidento Algirdo Brazausko daiktai šiomis dienomis perkraustomi iš Seimo rūmų į naująją Prezidentūrą Daukanto aikštėje. Restauravimo projekto konsultantas Ričardas Stulpinas mano, kad XIX amžiuje suprojektuotos generalgubernatūros rūmai puikiausiai tinka Prezidentūrai. Rūmus restauravo 500 žmonių, buvo dirbama labai sparčiai, darbai kainavo beveik 23 mln. litų. Vytauto Landsbergio pasakymas, kad jis nesikraustytų į naująją Prezidento rezidenciją, o verčiau ją atiduotų menininkams, vaikams ar seneliams, Ričardui Stulpinui priminė 1940 metus. Tuomet buvo sakoma, kad mums nereikia gražių rūmų ir visi būvę dvarai buvo pertvarkomi į mašinų ir traktorių stotis, senelių prieglaudas. Iš viso to liko tik nugyventi dvarai. Prezidentūros statytojai tvirtina, kad jie rūmus statė ne A. Brazauskui, V. Landsbergiui, ne konkrečiam žmogui, o valstybės institucijai ir valstybės garbei. Tai - Lietuvos Prezidento reprezentaciniai rūmai.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ - "ANTROJI KOVA UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ"

"Dabar vyksta antroji kova už Lietuvos nepriklausomybę - kova užtikrinti šią nepriklausomybę". Šiais žodžiais JAV Lietuvių Bendruomenė gegužės vidury kreipėsi į savo narius ir rėmėjus, ragindama juos be atvangos tikinti savo visus kongreso atstovus ir senatorius, kad jie užtikrintų Amerikos paramą Lietuvai.

"Jūs galite padaryti tai, ko negali Lietuvoje gyvenantys lietuviai", pareiškė Bendruomenės vadovybė. "Bet jei jūs neužkalbinsite savo kongresmenų ar senatorių, jie galės pasiteisinti, kad jų rinkikams šioji problema nerūpi".

Šiuo metu Bendruomenė bando iširti, kaip Lietuvos bylą paveiks neseniai paskelbtoji NATO-Rusijos chartija. Pasirodė pranešimų, jog šios chartijos rėmuose Rusija buvusi užtikrinta, kad Baltijos šalių priėmimo į NATO klausimas esąs atidėtas neapibrėžtai atečiai. Pa-vydzdui, vienas balsingiausių NATO plėtros kritikų, žurnalistas Thomas Friedman,

taip gegužės 19 d. kalbėjo "The New York Times" skiltyse: "Clintono pareigūnai Latvijai, Lietuvai ir Estijai sako, kad jos ne-

trukus bus priimtos į NATO, tačiau rusai pareiškė JAV ir Vokietijai, jog Maskva sutinka su Chartija tik tai pasiremdama prielaida, kad baltai (ir jokia kita buvusi Sovietų respublika) niekad nepakliūs į NATO".

Bendruomenės darbuotojai nurodo, kad tokių pranešimų kol kas neįmanoma nei patvirtinti, nei paneigti. Iki šiol tebuvo paskelbta tik dalis Chartijos teksto; toji dalis Lietuvai nėra nepalanki. Pagrindinis Ben-

va? Pasigirdo užuominų, jog busias suintensyvintas "aukšto lygio dialogas".

Gegužės 19 d. Amerikos lietuvių pastangos atnešė vaisių. Tą dieną JAV Senato biudžeto komisija papildė savo rezoliuciją ateinančių metų biudžeto klausimu, priimdama senatorių Richard'o Durbin'o ir Slade'o Gordon'o pasiūlytą pataisą. Pagal ją, Senatas nusprendžia, kad: (pirma) 1998 biudžeto metais JAV turėtų suteikti Lietuvai ir Latvi-

jai pakankamą paramą, ir (antra) kad toji parama būtų tęsiama ir po 1998 metų, šioms šalims plečiant demokrati-
ją ir laisvą rinką. (Estija, kaip ir Čekijos respublika, šios paramos jau yra atsiskiusios).

Kadangi ši pataisa buvo priimta vienbalsiai ir su vadovaujančių senatorių parama, Lietuvių Bendruomenė tiki, kad JAV Valstybės Departamentas persvarstys savo ankstesnį nutarimą nutraukti techniną paramą Lietuvai ir jį pasius savo patarėjus, kurių buvo prašiusi naujoji Lietuvos vyriausybė.

LER

Lietuvių kilmės senatorius Richard Durbin aktyviai tarpininkauja Lietuvos įjungimo į NATO aktualijos klausimais.

V. Inčiūtės nuotr.

druomenės klausimas Washing-tonui: kas bus su kraštais, kurie dabar nebus priimti į NATO? Kokių garantijų susilauks Lietu-

pranešimai apie jų "moralinį veidą", tuometinių smulkių (dabar didelių) valdininkėlių intrigos, įvairiausių posėdžių protokolai ir taip toliau. Juk anais laikais viskas buvo fiksuojama, už viską būdavo raštu atsiskaitoma, beveik visiems tekdavo rašyti vienokius ar kitokius pasiaiškinimus (ir pabuvojus blaivykloje, ir patekus į partinės kontrolės akiratį). Šių bylų, matyt, niekas nesaugo, spaudoje tai viener, tai kitur sušmėžuoja informacija apie tokių dokumentų rinką. Neseniai dienraštyje "Respublika" F. Kazzonas pateikė įdomių faktų iš pagarsėjusio konservatoriaus akademiko R. Rajeko partinės bylos. Tose bylose ištis puikiai atsispindi kai kurių veikėjų "moralinis veidas". Manau, didžiumos šių dokumentų likimais aiškus - jie bus sunaikinti. Nes tuo sinteresuota pernelyg daug įvairiausių politinių "pažiūrų" žmonių.

VRM naikino operatyvines pokario bylas. Atrodytų, didžiuma jų tikrai gali būti nereikšmingos. Tačiau tik iš pirmo žvilgsnio. Juk tose bylose - daugelio dabartinių politinių veikėjų šeimų dokumentai, žinios apie jų tėvus, gimines, kaip represinių organų darbuotojus. O siekiančiam politinės karjeros svarbu ir jo kilmė. Pailiustruosiu šitai konkrečiais pavyzdžiais. Šiuo metu iškilo du nauji pretendentai į prezidentus. Apie tokią gali-mybę neseniai kukliai užsiminė buvęs generalinio prokuroro pavaduotojas A. Paulauskas, o Centro partija pareiškė svarstanti vieno savo vadovų E. Bičkausko kandidatūrą. Tiek niekinta Lietuva, matyt, iškęs ir dar vieną dorovinį išprievartavimą. Tačiau apie tai nekalbėsiu. Paulausko tėvas - buvusių represinių or-

Liūdesys.

A. Kezio nuotr.

ATMINIMO DIENOS RENGINIAI WASHINGTONE

Visoje Amerikoje pažymint Atminties dieną, Lietuvos ambasada Washingtone gegužės 25 d. pakvietė JAV gyvenančius tautiečius į Arlingtono kapines pagerbti čia besilinsčio JAV kariuomenės leitenanto Samuel J. Harris atminimo.

Leitenantas S. Harris, 1919-1920 m. būdamas besikuriančios amerikiečių brigados, į kurią telkėsi Lietuvos tarnybon stoje JAV karininkai, narys, aktyviai kovojo prieš Lietuvos nepriklausomybės priešus. 1920 m. vasario 23 d. slopinant ginkluotą maištą Kauno iguloje, jis buvo sunkiai sužeistas ir kitą dieną mirė. Vasario 27 d. jo palaikai buvo išvežti iš Lietuvos į JAV ir palaidoti Arlingtono kapinėse.

Prie leitenanto S. Harris kapo vykusios iškilmingos ceremonijos metu Lietuvos gynybos atašė JAV majoras Valdemaras Sarapibės papasakojo apie šio amerikiečių karininko tarnybą bei kovas Lietuvoje. Mjr. V. Sarapinas pasidžiaugė atgimstančia prasminga tradicija aplankyti kovotojų už Lietuvos laisvę poilsio vietą abiem valstybėms įsimintinų dienų metu. Kartu jis išreiškė viltį, kad šios kiekvienam lietuviui brangios vietos neaplenks visi garsiausiose pasaulio

kapinėse besilankantys mūsų tautiečiai.

Mjr. V. Sarapinas pakvietė visus susirinkusius nulenkti galvas prieš šį kovotoją už Lietuvos laisvę, pagerbiant jo atminimą tylos minute. Ltn. S. Harris amžino poilsio vieta buvo papuošta gėlėmis.

Gegužės 26 d. Lietuvos gynybos atašė mjr. V. Sarapinas su žmona Vyte dalyvavo įvairiuose JAV valdžios institucijų bei karinių organizuotose renginiuose, skirtuose Atminimo dienai pažymėti. Juos vainikavo iškilminga ceremonija Arlingtono kapinėse. Jos metu JAV Prezidentas Bill Clinton padėjo gėlių vainiką prie Nežinomo kareivio kapo, po to jis pasakė kalbą iškilmingame mitinge Arlingtono amfiteatre. Iškilmingoje ceremonijoje dalyvavo JAV Gynybos sekretorius William Cohen, Jungtinio ginkluotųjų pajėgų štabo viršininkas generolas John Shalikashvili, atskirų kariuomenės rūšių vadovai, JAV karo veteranai, Washingtono reziduojančių užsienio valstybių gynybos atašė.

Lietuvos Respublikos ambasados Washingtone, D.C., Spaudos skyrius

ARCHYVŲ NAIKINIMO KARŠTLIGĖ

Vytautas Rubavičius

"Nereikšmingų" dokumentų naikinimas

Ne vakar ta karštligė prasidėjo, ne rytoj ji pasibaigs. Prieš kurį laiką iš VRM archyvų buvo išvežtas sunkvežimis bylų, ir popieriaus kombine to jos buvo sunaikintos. Išvežimo aplinkybės rodo, jog labai skubėta. Dokumentai pavadinti "nereikšmingais", o leidimas tokius dokumentus naikinti, pasirodė, jau buvo duotas prieš kelerius metus. Skandalas, kaip įprasta, igavo šlykščios komedijos bruožų: aukšti politikai ėmė pikintis, valdininkai - kaltinti vieni kitus, pasipylė siūlymai atsistatydinti. Šiaip jau dviem savo kalte neigiančioms pusėms atstovauja vėliau reikalų ministras V. Žiemelis (vėl), kurio žinioje ir buvo tie archyvai, bei Archyvų departamento direktorius G. Ilgūnas, kuris turėjęs tuos dokumentus perimti savo žinion. V. Žiemelis jau sudarė komisiją, kuri turi išsiaiškinti "makulatūros" išvežimo aplinkybes (kiek jau panašių komisijų Lietuvoje veikė!) Kad ir kaip ten būtų, dokumentų nesugrąžinsi, nebent kas apdairiai būtų pasidaręs kopijų, kad vėliau galėtų iš to užsidirbti, tačiau kopijos jau nėra dokumentai. G. Ilgūnas savo kalte neigia, ir teisiškai vargu ar kas gali prie jo prikišti. Padeda jam ir tai, kad jau seniai visiems žinomos konservatorių pastangos jį iš to posto iškraptyti.

Kas skuba atsikratyti dokumentais?

Taigi skandalėlis. Atrodytų, jog kai kas tik dabar atkreipė dėmesį į archyvų naikinimo procesą. O

juk pirmosiomis Nepriklausomybės dienomis į dienos šviesą pradėjo lįsti pasipiktinimą keliantys faktai - iš buvusių KGB rūmų vežami dokumentų maišai, tačiau su tais skandalais susiję žmonės ramiausiai gyvena iki šiol.

Dokumentų reikia didžiumai dabartinio politinio elito žmonių, įvairių dokumentų. Jau pats Nepriklausomybės atgavimo po-būdis, kai ekonominę galią į savo rankas paėmė buvusios nomenklatūros ir represinių organų sluoksniai, reikalavo "perrašyti" Lietuvos istoriją, o politiniams veikėjams susikurti naujas biografijas. Kada politinė valdžia į savo rankas paėmė buvę komunistai, pradėta įrodinėti, esą Lietuvos valstybingumą išsaugojo Lietuvos komunistų partija. Iš okupacinių jėgų įrankio ji turėjo virsti tautiško sergėtoja. Čia aš pateikiu tik schemą. Suprantama, ir toje partijoje buvo žmonių, įvairiais būdais bandžusių išlaikyti tautinį tapatumą, padėjusių puoselėti mūsų kultūrą ir panašiai. Kolaborantai pamažu virto tyliais rezistentais. Tačiau archyvų būta įvairiausių: KGB bylos rūpėjo daugeliui, ir valdžios žmonės, esu įsitikinęs, sugebėjo jas apšvarinti. Tačiau archyvų būta įvairiausių: partinių organizacijų, aukštųjų mokyklų, mokslo institucijų, ministerijų... Tuose archyvuose kaip tik ir nusėdė visos kasdieniškojo, ne tokio "herojiško" gyvenimo smulkmenos, kitaip tariant, druska: akademikų, mokslo vyrų ataskaitos po kelionių į užsienius, jų finansinės machinacijos,

ganų darbuotojas, o pats Paulauskas karjerą darė partinėje nomenklatūroje. Spaudoje jau buvo aprašytas Generalinės prokuratūros vaidmuo, "nugesinant" vadinamųjų autonominių bylų. O tie autonominiai - buvę ir esami dabartinių politinių veikėjų kolegos. E. Bičkauskas pats dirbo represinėse struktūrose, kūrė disidentų bylas. Būtų gerai, jog prieš prezidento rinkimus kai kurie mūsų nacionalinio atgimimo veikėjai pasiaiškintų, kodėl vis dėlto nebuvo priimtas desovietizacijos, ypač dekaģebizacijos įstatymas, kuris nors tam tikram laikui būtų išviešo politinio gyvenimo išstūmęs buvusios aukštosios nomenklatūros ir represinių struktūrų atstovus ir šitai palengvinę tikro valstybingumo įtvirtinimą.

Naikinimas - taip pat falsifikavimas

Grįžkime dabar prie dokumentų. Naikinami dokumentai vadinami nereikšmingais, nesvarbiais. Tačiau kaip tik jie geriausiai atskleidžia kasdienybės tėkmę, laiko pokyčius ir sykiu dabartinio lietuvių mentaliteto susiklostymo eiga. Juose aiškiausiai atsispindi ir tos mūsų būdo ypatybės, kurių taip nenorime sau pripažinti. Vakarų istorikai jau seniai rašo "kasdienybės" sferų istorijas, nes iš kasdienybės išskyla ir jon sugrįžta didžiausi istoriniai lūžiai. Todėl saugomi ir tariaimai patys, atrodytų, nereikšmingiausi dokumentai, įvairiausi archyvai. O Lietuvoje toliau sėkmingai naikinama tautos atmintis. Sovietmečiu visos jėgos buvo sutelktos, kad būtų ištrintas iš tautos

atminties Nepriklausomos valstybės egzistavimo tarpsnis ir pokario kovų metas, nes šitai teikė tautai jėgų išgyventi. Šiuo metu stengiamasi ištrinti iš atminties ir sovietinio gyvenimo kasdienybę.

Dabarties veikėjai stengiasi ano meto liudijimus, jei gali, pritaikyti savo reikmėms, o jei negali, - juos naikina arba falsifikuoja. Naikinimas, beje, - taip pat falsifikavimas. Tačiau esu įsitikinęs, jog niekas net nebandys aiškintis, kokie žmonės galėjo būti suinteresuoti tas bylas sunaikinti. Tad dokumentai ir toliau bus naikinami, tik gal kiek subtiliau.

UŽSIENIO INVESTICIJOS LIETUVOJE DIDĖJA

Užsienio investicijos Lietuvoje pernai padidėjo daugiau kaip 1.5 karto ir šių metų pradžioje buvo 572 mln. USD. Daugiausia užsienio kapitalo investuota į "Klaipėdos naftą". JAV, Kolumbijos ir Olandijos kompanijos "Lancaster Steel Co. Inc.", "Lancaster Distal Inc.", "Distal S. A." bei "Ditan Trading N. V." investavo 43.16 mln. dolerių. Neoficialiomis LI agentūros žiniomis, antroji pagal investicijų dydį Lietuvoje yra JAV kompanija "Motorola". Ji į Lietuvos telekomunikacijas investavo 40 mln. dolerių. Trečioji - JAV kompanija "Philip Morris", kuri į tabako pramonę investavo 38 mln. dolerių. Daugiausia į Lietuvos ūkį investavo JAV - 166 mln. dolerių. Antroji pagal investicijų dydį yra Vokietija - 75 mln. dolerių, trečioji - Švedija 69 mln. dolerių, ketvirtoji Didžioji Britanija. R

Metinės: kun. Kastytis Ramanauskas (1946-1996)

Antanas Dundzila

—Ypač Washingtono lietuviai prisimins, kad prieš metus 1996 gegužės 16 d. Kaune mirė beveik dvejus metus JAV sostinėje gyvenęs ir vietos lietuvių dvasinius reikalus aptarnavęs kunigas Kastytis Ramanauskas, MIC. Ši dar jauną pogrindžio seminarijos auklėtinį, 1987 lapkričio 14 vysk. Vincento Sladkevičiaus slaptai įšventintą kunigą Aukščiausiojo ranka pasiėmė iš Panevėžio vyskupijos. Grįžęs 1992 m. iš Amerikos, kun. Ramanauskas ten sėkmingai darbavosi, ypač su Lietuvos jaunimu, nors 1994-1995 jam dar teko būti Apaštališkos Nunciatūros sekretoriumi Gudijoje.

Washingtono kun. Ramanauską pamatė ir su juo susipažino 1990 rugsėjo 30, kai sekmadienį jis atvyko laikyti šv. Mišių į viešbutyje vykstantį Lietuvos Bendruomenės suvažiavimą. Jaunatviškai atrodantis, švelniu balsu kalbantis, naujai atvykęs dvasiškis mus pradžioje, nes tais pačiais metais buvome netekę dominikono kun. Tomo Žiūraičio, mirusio balandžio 15 d. Mane asmeniškai dar stebino ir maloniai nuteikė tai, kad kun. Ramanauskas tuo pat paminėjo mane prisimenąs iš 1981 metų rudens, kai Kaune skaičiau profesinę paskaitą, o jis tuo metu Politechnikos institute studijavo.

Lietuvoje kun. Ramanauskas kelias į dvasininko luomą nebuvo paprastas. Jo šeima prisimena, kad dar vaiko metuose jis sakydavo, kad bus kunigu. Jau bresdamas baigė kino mechanikos mokslus ir dirbo viename kino teatre. Šalia darbo tęsė studijas Vilniuje ir Kaune. Baigęs universitetą, įsidarbino skaičiavimo technikos srityje.

Į pogrindžio seminariją įstojo 1977, turėdamas apie 20 metų amžių. Studijavo kun. A. Račiūno ir kun. V. Aliulio globoje. Yra pasakojęs, kad studijos vyko lėčiau negu normaliai, labai individualiai bei nereguliariai: slaptai susitikinėdavo su savo globėjais, jie jam duodavo nurodymus tolimiesiems skaitymams, po jų vėl susitikimas ir t. t. Namiškiai apie jo pogrindinę klierikystę nieko nežinojo. Jiems tuo metu rūpėjo, kad šis jaunas, profesiją turįs sūnus pagalvotų apie šeimos kūrimą, bandydavo jį supažindinti su "tinkamomis" merginomis... tik šventimus gavęs jaunas kunigas pasakė savo motinai, kuo tapo ir ką ilgą laiką laikė savo tikroju pašaukimu.

Šventimus irgi priėmė kitaip. Kai kun. Aliulis nusprendė, kad jo seminaristas yra pakankamai pasiruošęs ir neabejoja savo pašaukimo tikrumu, abu su K. Ra-

manausku nuvyko pas iš Kaišiadorių ištremtą vysk. Sladkevičių į Paiberžę. Vysk. Sladkevičius butelyje nebuvo nei egzaminų, nei iškilnių. Vyskupas tik paklausęs kun. Aliulio, ar šis kandidatas yra tikrai vertas kunigystės. "Už jį garantuoju visu šimtu procentų", atsakė kun. Aliulis. Tada vyskupo bute visi trys apsirėngė bažnytiniais rūbais ir ten pat kandidatas gavo diakono šventimus. Ten pat tą patį vakarą vyskupas jį iššventino į kunigą. Kurį laiką kun. Ramanauskas kunigavo slapta.

Prasidėjus laisvėjimui, 1989 m. atvyko į Ameriką, pradžioje darbavosi Chicagos lietuvių marijonų tarpe. 1990 atvyko į Washingtoną, apsigyveno prie Marijos šventovės esančiame marijonų vienuolyne ir (universitete ar seminarijoje) gilinosi į mariologiją. Vietiniai marijonų namų gyventojai jį gerbė ir mylėjo, dar ir dabar gražiai prisimena. Įprasta Washingtono lietuvių misijos tvarka, jis čia sykį per mėnesį atlaikydavo lietuviams šv. mišias, du kartus pravedė priešvėlykines susikaupimo dienas, gegužės mėnesį Šiluvos koplyčioje suorganizuodavo gegužines pamaldas. Kelionis progomis yra laikęs Mišias Lietuvos

A. a. kun. K. Ramanauskas prieš savo operaciją 1996.V.13 Kauno katedroje. A. Pakštienės nuotr.

ambasadose rūmuose, pašventino ponų Lozoraičių ir Baltimorės lietuvių rūpesčiu prie rūmų pastatytus lietuviškus kryžius. Surinkdavo šiek tiek aukų, kurias siųsdavo marijonams į Lietuvą. Šiaip gi buvo malonus, viskuo besidomintis dvasiškis: sekė spauda, literatūra, paskaitas įsirašydavo į magnetofono juosteles, Kennedy centre abu esame gerėjęsi geru "Rigoletto" pastatymu.

Kai 1991 rudenį Washingtono vyko Šiluvos koplyčios jubiliejine sukaktis, aktyviai dalyvavo tos iškilmės ruošimo komitete, kuriam vadovavo vysk. P. Baltakis, o iš pasauliečių - Jonas Vaitkus, vėliau Audronė Pakštienė. Į iškilmes iš Kauno atvyko vysk. Sigitas Tamkevičius. Sek-

antį pirmadienį, kartu su kun. Ramanausku Ekscelencijai rodė Amerikos sostinę, didelę dienos dalį praleidome kartu.

1992 pradžioje kun. Ramanauskas pasipasa-kojo, kad marijonų vyresnybė jį ragina grįžti į Lietuvą. Aišku, jis šiam raginimui nespriešino, tačiau dar norėjo baigti pavasario semestrą, o taip pat galvojo, kad, ir būdamas Amerikoje, jis Lietuvos marijonams naudingas, nes įvairiems vienuolijos darbams sutelkdavo aukų. Antrajame tuo reikalu laiške jo jau tiesiogiai klausė: "Kada sugrįši?" Atėjo ir trečias laiškas, su konkrečiu nurodymu tuoj pat skristi namo... Tų metų gegužės 15 d. keli jo lietuviai bičiuliai ir jam pastogę davusių marijonų du konfratai jį iš Baltimorės aerouosto išlydėjo į Lietuvą.

Panevėžyje ypač gražiai ir talentingai su jaunimu darbavosi Mergelės Marijos Nekalto Prasidejimo bažnyčioje. Iš vašingtoniečių jį aplankydavo visuomeniniais reikalais į Lietuvą dažnai keliaujanti A. Pakštienė. Jis mus retkarčiais aplankydavo savo laiškais, kuriais dalindavomės lietuvių misijos subvimuose.

1994 A. Pakštienė grįžo su liūdina žinia, kad kun. Ramanauskas turi galvos vėžį. Bendromis pastangomis telkėme išteklis, A.

Prie a. a. kun. K. Ramanauskos kapo duobės: vysk. J. Preikšas, velionio šeima, atlydėjusieji. A. Pakštienės nuotr.

Iššūkis Vilnijos krašto jaunimui

Bronius Krokys

Vilnijos Draugijos ir Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos praves-tas mokslinių darbų konkursas "Rytų Lietuva - mūsų valstybės centras" labai maloniai nuteikia visus lietuvių patriotus gautais rezultatais. Tai gausus jaunų dalyvių skaičius iš Vilniaus krašto tolimiausių pakraščiu (pažvelkite žemėlapyje - Dieveniškes, Tverčius) ir taip pat net Gudijos respublikos ir mums net negirdėtų mokyklų vietovardžių. Štai mokyklos: Didžiasalio, Tverčiaus, Švenčionėlių, Visagino, Cirklišio, Pelesos (Gudijoje), Kaltinenu, Rieškutėnų, Rimšės, Trakų, Turmanto, Ignalinos, Adutiškio, Švenčionių...

Premijuotų rašinių laimėtojų pavardės ir rašinių temos: Laima Adomelytė "Adutiškio miškų partizanai" - I premija; Danutė Jasulienė "Strūnaičio apylinkės vietovardžiai", Zita Spirauskienė su maironiečiais "Dieveniškų Rytų vidurinės mokyklos istorija", Ona Viečlaitė "Džukų pravedės", "Temtinių ir rezistentų prisiminimai", R. Karvelytė su grupe mokinių "Averkos J. ir R. Jan-kauskienės atsiminimai", "A.

Ryliškio mokykla", M. Karaitis ir D. Bielinis "Ryčiausių rytų aukštaičių pasakojimai", "Neišgalvotos Erzeto kaimo istorijos", L. Gabrytė, V. Guobytė, R. Koleckaitė "Kunigas ir žmogus" (apie kun. Laurinavičių), T. Ruginytė, V. Lingo, A. Česonienė "Pelesos krašto auksarankės dailininkės", Vladas Krivelis "Mano gimtinė (Apsas)", Nerijus Paukštė Rizgūnas "Stakliškes kaimo istorijos ir vietovardžiai", Kristina Lukšėnaitė, V. Barsukova "Tverčiaus bažnyčios istorija", Rūta Korpičiūtė "Mano gražieji Trakai" ir daugelis kitų idomiu, istoriškai vertingu straipsnių - iš viso 34 premijos. Šešios premijos už išskirtinai gerus darbus, vienuolika po 50 litų ir septyniolika po 20 litų - paskatinamosios premijos. Būtų įdomu bent dalį šių rašinių pamatyti mūsų spaudoje, kad pajustumė Vilniaus krašto dvasinį jaunimo pulsą.

Konkursas įvyko Vasario 16-os šventės proga. Pridėjus stalo teniso varžybas, kurios įvyko kovo 8 d. Marijampolyje kovo 11 šventės proga, Vilniaus krašto lietuvių jaunimo poeto žodžiais galėtume paklausti: "Kur Tu, Vilniaus Lietuva?" ir gausime at-

sakymą: "Aš čia! Aš čia, Vilniaus Lietuva", atsako Vilnijos krašto jaunimas".

Konkurso įvertinimas

Apžvelgus atliktus darbus, rašinių turinį, džiaugies puikiai atliktu didelės apimties darbu. Daug jaunimo. Įtraukti į darbą mokytojai, kurie propagavo konkursą tarp mokinių ir davė patarimus. O kiek rašančiųjų tartasi su tėveliais, kiek kontaktuota žmonių renkant istorines, gyvų liudininkų žinias, seniesiems liudijant krašto ir žmonių praeitį.

Didelis nuopelnas tenka iniciatoriams, paskelbusiems konkursą, konkurso komisijai sudarius temų planą ir puikiai pravedus konkursą. Konkurso komisija parodė didelę ir praktišką išmintį premijuodama ne keliomis didelėmis premijomis, bet net 34 paskatinamosiomis premijomis.

Dar nusipelnė didelį acū konkurso rėmėjai, ypač Philadelphia Gintarinių šaknų klubas, rėmęs šį konkursą finansiškai, kas taip pat skatino jaunimą rašyti ir laimėti. Juk tai gyvenimo realybė. Laimėti ir dar pinigų gauti - tai kiekvienam nemaža vertybė, o ypač tik gyventi pradedančiam jaunuoliui.

Pakštienė tarėsi su daktarais, i Lietuvą vežė vaistus, matėsi su kun. Ramanausko giminėmis. Atrodė, kad metų bėgyje jo liga buvo lyg ir sutramdyta. Tačiau prireikė galvos operacijos, po kurios jis 1996 gegužės 15 dieną mirė. Palaidotas iškilmingai Anykščiuose, greta savo tėvelio, atsigulusio ten 1963 m.

Kelias dienas prieš lemtingą operaciją kun. Ramanauską A. Pakštienė dar sutiko Kauno katedroje. Jis tada į Kauną jau buvo atvykęs operuotis. Jis jai pasipasa-kojo, kad maldos katedroje

jį ypač raminančiai veikia. Po pokalbio jis dar liko katedroje melstis.

Visa kun. Ramanausko pastoracija buvo rami, maldos lydimas. Bet kur ir bet kada prieš valgi jis palaimindavo maistą, kviesdavo pasimelsti. Tai jo asmenybės bruožas, puikiai tikęs jo susirastam, okupacinio pavojaus katakombose gyvenimui. Net jo pavardė - Ramanauskas, "ramumas" - atitiko jo eitą, kitiems rodomą kelią: kelią, kuriuo Dievas jį vedė ir iš kurio prieš metus pasiėmė.

DARBININKĄ laiškai pasiekia ir elektroniniu paštu (E-mail)!

Mūsų adresas: 103517.1071@compuserve.com

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekantiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, neklinojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Sfmbsury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido-tuvių direkto-rius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujų vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per: Pope Leo XIII Literary Fund, Inc. 9050 Troy Avenue Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

Sulauksime "Nemuno"

Bene daugiausia studentų - dainos ir šokio mėgėjų, muzikantų subūręs senas tradicijas turintis Kauno Technologijos Universiteto tautinio meno ansamblis "Nemunas", iškurtas 1949 metais, yra pakviestas dalyvauti trijuose JAV tarptautiniuose festivaluose Utah valstijoje prie Salt Lake City: Springville World Folkfest - liepos 11 - 19 dienomis, Carbon Country International Folkfest - liepos 20 - 26 d., Summerfest International Folkfest - rugpjūčio 4 - 11 d. Kolektyvas vienija liaudies instrumentų orkestrą, kapelą, šokėjų ir vokalistų grupes.

Ne paslaptis, jog per ilgus amžius lietuviai sukūrė įvairių nacionalinės muzikos instru-

(mukelta į 3 psl.)

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIU.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENITELĖ VIETA -
- GAUSI PARODU SALĖ -

†
KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

✕ LĖKTUVAI
✕ LAIVAI (CRUISES)
✕ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✕ AUTOBUSAI
✕ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✕ VIEŠBUČIAI
✕ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS I LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

Nijolė Miliauskaitė

...
esi kaip gintaro gabalas, netikėtai rastas
apyžlbių akių, tarp jūržolių
po ilgų ir varginančių pasivaikščiųjų

toks didelis ir sunkus, kad negali patikėti:
nejau iš tikrųjų

reikia tave gerai nuvalyti
nušlifuoti
kad skleistum šviesą ir šilumą

pažadinti
keistą bauginantį grožį

gintaro kvapas, praverus stalčių

esi vienintelė vertybė, kurios mums niekas
negali atimti, praeiti

Senasis Pilies skersgatvis Vilniuje.

V. Kelero nuotr.

Kasdieninė lietuvių duona

Robertas Keturakis

Prieš metus Lietuvoje išleistas Stasio Santvaro Raštų trečiasis tomas buvo savotiška staigmena tiems, kurie šį rašytoją žinojo kaip poetą (1984 m. "Vaga" išleido jo lyrikos rinktinę, gerokai "glavlitu" - sovietinės cenzūros - apipiešiotą, o 1994 m. išėjo Lietuvoje dar viena St. Santvaro poezijos rinktinė "Septyni miestai"). Šio rašytojo kritikos straipsniai, publicistiniai darbai, esė tebuvo žinomi Lietuvoje vien siauram literatūros žmonių ratui.

"Kasdieninė lietuvių duona" (taip vadinasi šis tomas) pirmiausia liudija daugiasluksnį rašytojo asmenybę, aprėpusią muzikos pasaulį (St. Santvaras kūrė laiką studijavo operos meną Italijoje ir dainavo Lietuvos valstybinėje operoje), dramaturgiją (kai kurios jo pjesės buvo statomos ne tik Valstybiniame teatre, bet ir užsienyje), kūrė libretus ir vertė juos iš kitų kalbų, recenzavo koncertus, spektaklius, knygas, dailės parodas, vadovavo lietuvių tremtinių rašytojų draugijai pokario Vokietijoje (prancūzų okupacinėje zonoje).

Žinoma, aprėpusią ir poeziją, kuriai St. Santvaras buvo atidus visą gyvenimą - nuo pirmosios eilėraščių knygos "Saulėtekio maldos" (1924) iki paskutiniojo poezijos rinkinio "Saulėleidžio sonetai" (1990), kurio korektūras skaitė ligoninėje, mirtinos ligos stumiamas amžinybėn.

Kritikai St. Santvaro kūrybą priskyrė neosimbolizmą grupei. Poetas tokiu įvardijimui neprieštaravo, nors didelė dalis jo

eilėraščių yra toli palikę neosimbolizmą tėvonią. Natūralu, kad ir į kitas kūrybos sritis St. Santvaras įžengė kaip poetas, daugiau pasitikėdamas intuicija ir jausmu, o ne intelekto suveržtom teorinėm nuostatom.

Visa medžiaga, tilpusi "Kasdieninėje lietuvių duonoje", parbrėžia kelias svarbias mintis. Visu pirma, tai žmogaus, atsidūrusio ypatingose sąlygose (toks buvo dažnas egzodo žmogus), galimybė rinktis tarp kūrybiškumo, pragmatiško apskurimo ir pilnos egzistencijos. Nors tuo metu, kada lietuviai kaupė jėgas tolimosnei veiklai toli nuo Tėvynės, o pasaulis dar nežinojo, kaip ir kuo užgydyti baisias nugriau-dėjusio karo žaizdas, sklido nuomonė, jog toks pasirinkimas neįmanomas, nes yra pakirsta asmeninė atsakomybė. St. Santvaras teigė būtinybę ir teisę rinktis. Ir, sprendžiant iš daugelio minimos knygos puslapių, tas pasirinkimas buvo teisingas, o galimas dalykas - ir vienintelis. Todėl čia toks ryškus menininko pareigos Tėvynei ir žmonijai nusakymas, žmogaus kaltės dėl įvykių blogybių priminimas.

St. Santvaras "Kasdieninėje lietuvių duonoje" pasireiškė ir kaip kuriančiosios, dinamiškosios lietuvių apologetas. Tokios lietuvių nuostata buvo atkelta iš prieškarinės Lietuvos intelektualų erdvės drauge su išėjimu: kada ateis tas laikas, kai lietuviai nebeturės bendrų idealų, jie paliaus būti tauta (F. Kemėsis). Todėl kaip svarbiausių idėjų priminimas nuskamba St. Santvaro skaudi išvada dėl jėgų

Sunkus lietuviškos knygos kelias
Didžiojoje Lietuvoje

Dr. Arnoldas Pirockinas

Su knygų spausdinimo menu Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žmonės susipažino palyginti anksti. Antai 1499 m. Vilniaus kanauninkas Martynas Gdanske išleido savo parašytą "Agenda". Tačiau pirmoji spausdinta Vilniuje atsirado tik 1520-1522 m. Jos įkūrėjas buvo baltarusis Pranciškus Skorina (prieš 1490 m. Polocke - prieš 1541 m. Prahėje): čia jis 1522 m. išspausdino "Mažąją kelionių knygėlę" bažnytinę slavų kalba. Netrukus, ypač XVI a. antrojoje pusėje, viena po kitos Vilniuje ir kituose Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestuose ėmė kurtis įvairios spaustuės.

Pagal spausdinių atsiradimo laiką Vilnius ir Lietuva kurį laiką lenkė savo kaimynės šalis. Antai Karaliaučiuje pirmoji spausdinta atsirado ir pirmoji knyga išspausdinta 1524 m., Maskvoje - XVI a. šeštajame dešimtmetyje (tikrai žinoma pirmoji knyga - 1564 m.), Rygoje - 1588 m., o Estijoje (Tartu mieste) - tik 1631 m. Taigi Lietuvoje spausdinių netrūko. Deja, jos spausdino knygas lotynų, lenkų, bažnytinę slavų ir kt. kalbomis, bet ne lietuvių kalba. Pirmoji lietuviška knyga Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, Vilniuje, išspausdinta praėjus bene 38 metams nuo

Mažvydo katekizmo - apie 1585 m. Tai buvo Petro Kanizijaus (Canisius, 1521-1597), vokiečių jėzuito, katekizmo vertimas. Deja, lietuviškos knygos istorijos tyrinėtojai su juo negali susipažinti - knyga yra neišlikusi ir žinoma tik iš užuominų keliuose šaltiniuose. Ji buvusi išspausdinta po 1575 m. Vilniuje įsikūrusio Danieliaus Lenčickio spaustuėje. Spėjama, kad katekizmą galėjo išversti, kaip nurodo "Knygos lietuvių kalba" (t. 1, V., 1969, p. 171), arba M. Pacas, arba M. Giedraitis. Čia turimas galvoje veikiausiai Mikalojus Pacas, miręs 1585 ar 1589 m., buvęs Kijevo vyskupas nominatas, kuris šeštojo dešimtmečio viduryje tapo apostatu, bet kaip tada suderinti tai, kad išsižadėjęs katalikybės žmogus išvertė katalikų katekizmą? Būta ir kito Mikalojaus Paco, gimusio 1570 m. ir vėliau tapusio Žemaičių vyskupu. Tačiau kaip jis, būdamas vos 15 m. vaikinukas, galėjo išversti lietuvių kalbą sudėtingą veikalą? Tad rimčiausias kandidatas į menamus vertėjus galėtų būti tik garsusis Merkelis Giedraitis, gimęs apie 1536 m. ir 1575 m. paskirtas Žemaičių vyskupu. Visa jo tolesnė veikla yra tiesiogiai susijusi su lietuviškų knygų rengimu. Tai jis pralaužė ta abejingumo lietuvių kalbai luobą, kuris tarsi sustingusi lava

atsigulti bent akmeniu po tautos kultūros pamatais.

Ir dar: nors įžvalgas yra St. Santvaro pastebėjimas, kad dažnai mes neįstengiam numatyti ateitį ne todėl, kad per mažai iškeliamė genijų, o todėl, kad nesusiprantame aprėpti visumą - kaip dirvą, kurioje svarbios ne tik užuomazgos, bet ir kiekvienas grumstas.

Žinoma, toks St. Santvaro "maksimalizmas" erzino kai kuriuos "būdrautojus" dramblio kaulo bokštuose, kaip ir iki šiol tebekamuojantis lietuvių užsienio klausimas dėl ryšių su tauta. St. Santvarui (kaip J. Brazaičiui, B. Railai, St. Ylai ir kt. šviesuoliams) buvo aišku: be ryšių su savo tauta tampame tik medžiaga svetimųjų užmačioms. Ir svarbus yra ne idėjų susikirtimas iki susinaikinimo, o nuomonių keitimasis kultūrinis lygmuo.

Tikime, kad St. Santvaro Raštų trečiasis tomas atkreips ir "Darbininko" skaitytojų dėmesį, kaip ir šiemet pasirodysiantis antrasis tomas, kuriame spausdinamos žinomos ir nežinomos rašytojo pjesės.

Tarptautinio teatro festivalio LIFE išvakarėse. Lietuvoje pasirodė naujas žurnalas "Teatras". Pirmasis numeris svarūs - straipsniai, ištrauka iš Sigito Parulskio pjesės "P. S. Byla O. K.", gausios iliustracijos, Lietuvos teatro kritika. Vyr. redaktorius Audronis Liuga;

Broliai.

- Gegužės 12 d. Antakalnio kapinėse, Vilniuje, perlaidoti garsaus išeivijos dailininko Romo Viesulo palaikai. Viesulas gimė 1918 m. rugsėjo 11 d. Latvijoje. 1939 m. baigė Rygos lietuvių gimnaziją, dvejus metus studijavo teisę Rygos universitete. 1941 m. persikėlė į Lietuvą, studijavo Vilniaus universitete. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1947-1949 m. mokėsi Freiburgo taikomosios dailės institute, vėliau tęsė studijas Paryžiaus vaizduojamojo meno mokykloje, kur pirmą kartą dalyvavo grupinėje parodoje. (1951 m. Freiburge surengė pirmąją personalinę parodą.) Tais pačiais metais Viesulas išvyko į JAV, apsigyveno Chicagoje, 1952-aisiais persikėlė į New Yorką, kuris jį traukė kaip svarbiausias JAV meno centras. 1960 m. dailininkas pradėjo dėstyti Philadelphiaus Temple universitete. Šio universiteto docentas, profesorius. Nuo 1985 m. iki mirties buvo universiteto filialo Romoje rektorius. 1964-1972 m. protarpiais gyveno ir dirbo Italijoje ir Ispanijoje. Mirė 1986 m. lapkričio 7 d. Romoje.

- Ketvirtasis tarptautinis LIFE festivalis prasidėjo gegužės 9 d. Neries slėnyje prie Baltojo tilto, kur gausiai susirinkusiems žiūrovams buvo pademonstruoti kaskadininkų iš Latvijos ir pirotechnikų triukai, indiškai drambliai ir fejerverkai. Festivalis tęsėsi iki gegužės 18 d. Jo programoje - legendinio P. Brooko režisuota S. Beketo pjesė "Laimingos dienos", laisva N. Gogolio apsakymo "Apsiaustas" teatrinė interpretacija, kiekvieną vakarą naujai vaidintas spektaklis "One 2 Life", režisieriaus E. Nekrošiaus "Hamletas" versija ir kt. Žiūrovai pamatė penkis svečių spektaklius ir naujausius lietuvių režisierių darbus.

- Balandžio 30 - gegužės 8 dienomis leidyklos "Tyto Alba" kvietimu Lietuvoje pirmą kartą lankėsi garsus Kanados rašytojas Nino Ricci. Pirmasis jo romanas "Sventųjų gyvenimas", parašytas 1990 m., jau pasirodė Lietuvos knygynuose. Autorius savo knygą pristatė "Lietuvos aidu" galerijoje. Viešnagės metu Nino Ricci susitiko su skaitytojais, laikraščių ir žurnalų korespondentais, televizijų žurnalais, diskutavo su Lietuvos PEN klubo rašytojais. Gegužės 6 dieną rašytojas Vilniaus universitete skaitė paskaitą tema "Šiuolaikinė Kanados literatūros situacija", o kitą dieną kartu su suomių rašytoja Monika Fagerholm, romano "Nuostabios moterys" autore, aptarė šiuolaikinės pasaulio literatūros situaciją.

- Gegužės pradžioje Vilniuje, Skroblų gatvėje, atidaryta Lietuvos aklių biblioteka. Tai vienintelė biblioteka Lietuvoje, pastatyta po Nepriklausomybės atgavimo. Šis pastatas, valstybei kainavęs 2,8 mln. litų, pasak bibliotekos direktorės Jadvygos Kuolienės, - didžiausia invalidų metų dovana neregiam. Pirmosios aklių bibliotekos Lietuvoje buvo įsteigtos Vilniuje ir Kaune prie aklių mokyklų 1928 m., o pirmoji suaugusiųjų aklių biblioteka įsikūrė Vilniuje 1947-aisiais. Aklių biblioteka leidžia knygas, periodinius leidinius Brailio ir reginčiųjų raštu. Ji yra vienintelė Lietuvoje specializuota biblioteka neigaliesiems žmonėms. Aklių biblioteka turi penkis filialus Lietuvos miestuose, garso įrašų studiją, čia yra aklių istorijos muziejus.

Apie papigintus tarifus, tvirtą valiutą ir kultūrinius herojus

Lietuviškojo Parnaso mitai

Tomas VENCLOVA atsako į Aušros STANAITYTĖS klausimus

(Pabaiga. Pradžia Nr. 21)

Eksperimentavimas ir apsimėtinėjimas Dievo kvailėliais buvo toleruojamas, net palaikomas premijomis ir pagyrimais, kol poetas nepaliesdavo tikrai jautrių vietų. Lygiai taip pat, net labiau buvo toleruojamas ir palaikomas oficialus ir pusiau oficialus tautiškumas. Žinoma, tai sudėtingi ir nevienaprasmiškieji procesai. Vyko nuolatinis abiejų pusių žaidimas. Cenzorius nebuvo visagalis ir visagalis: norėdamas "nuleisti garą", jis kartais praleisdavo ir autentiškų dalykų. Bet tie autentiški dalykai paprastai sukeldavo reakciją. Vienoje Slawomiro Mrożeko pjesėje sakoma: "Matote, jie labai gerai jūnta, kas turi sielą, kas neturi: tie, kurie turi, anksčiau ar vėliau įkliūva". Lietuvos nomenklatūra, jaukindama avangardą ir tautinius jausmus, vis dėlto apsiskaičiavo: atsiradus pirmai patogiai progai, prasiveržė nepriaukinti jausmai, ir režimas buvo nušluotas. Bet šiaip jau Jūsų minimi dalykai buvo lengviausio pasipriešinimo kelias, ir juos vargu ar galima vadinti rezistencija, kaip daugelis tos kartos atstovų norėtų.

Mane visada stebino, kodėl Lietuvoje taip mažai kultūrinių ryžosi viešam protestui. Praktiškai niekas neperdavinėjo kūrinių į Vakarus, nors taip elgėsi žmonės daugelyje respublikų, net mažoje Estijoje. Įprasta teisintis, kad tai buvo tautinės substancijos gynimas. Bet ją begindami, ko gero, praradome

kitas, ne mažiau svarbias vertybes. Gal dėl to dabar Lietuvos kultūriniam gyvenime tiek daug verkšlenimo, išpūstų ambicijų ir taip maža orumo.

- Kalbėdamas apie tarybinę poeziją įsigalėjusią maniją ironizuoti, nejučia prisimeni priešingą dalyką - nepajudinamą užatlantės Parnaso rimumą (kalbu kone apie visų pakraipų ir visų kartų poetus). Ar ten tikrai nėra iš ko juoktis?

- Su šiuo teiginiu nesutikčiau. Užatlantės Parnase (nors gal jo pakraštelyje) buvo Antanas Gustaitis, vienas geriausių mūsų satyrų. "Nepajudinamam rimumui" anaipol nepasizymi Kostas Ostrauskas, nors jo kūryba - kito pobūdžio, nekaip Gustaičio.

- Ar "alkoholiškai armonikine" mūsų poezijos tradicija (Jūsų žodžiais, pasakyti kalbant apie Strazdą ir Vienažindį, o "nuo Strazdo per Miškinį ligi Pauliaus Širvio") jums nekelia didelių simpatijų grynai poetikos požiūriu? (Juk prigimtinio poetinio talento beveik nė iš vieno jų neatimsi.)

- Strazdo ir Vienažindžio figūros mūsų literatūroje kiek perdėtai keliamos. Vadinti vieną "lietuvišku Villonu", o kitą "lietuvišku Petrarca" yra nesusipratimas. Abiejų kūryba, kiek jos liko, yra silpnutė ir toli gražu nesiekia tuometinės didesniųjų tautų poezijos lygmens (kaip siekia Donelaitis, Baranaskas, Maironis, netgi Stanevičius ir Poška). Svaresnė jų biografine legenda. Okupacijos laikais jie

buvo paversti mitiniais personažais, "kultūriniais herojais", nes jų anarchiška, o drauge neatšakinga ir niekam ypatingai negresianti laikysena atrodė sektinas pavyzdys ir priešprieša režimui. Ta priešprieša, žinoma, buvo iliuzinė.

Tradicija, einanti nuo šitų dviejų aukštųjų per kitus du aukštųjų - Miškinį ir Širvį, kurią nepagarbiai pavadinau "alkoholiškai armonikine", man labai tolima. Ji maždaug atitinka Jesenio tradiciją Rusijoje: "paklydusio kaimo vaiko", šiuolaikinėje civilizacijoje sutrikusio bohemininko tradicija. Tai jau anachroniškas ir nedaug naudos kultūrai duodantis dalykas. Jeigu norime sueuropėti, turime orientuotis į kitus du su Aukštųjų kraštu susijusius poetus - Radauską ir Nykū-Niliūną.

Tiesia, ir Miškinis, ir Širvy - autentiški poetai. Labai vertinu daugelį Miškinio kūrinių. Bet (gal dažną papiktindamas) negaliu nutylėti fakto, kad jo "Psalmės" poetiškai tokios pat silpnos, kaip "Brazdžio" ir Aisčio patriotika. Tai svarbus istorinis ir žmogiškas dokumentas, ir negali negerbti žmogaus, kuris tokiam pragare rašo. Bet žmogiška pagarba - viena, o poezija - kita.

Beje, dėl alkoholizmo, kuris siejamas su Strazdo, Vienažindžio - ir žinoma, Jesenio - mitais. Okupacinei valdžiai jis buvo kur kas priimtinesnis negu kiti "izmai" - nacionalizmas, klerikalizmas, revizionizmas, modernizmas ir taip toliau. Smagiai nugariančiam žmogui partija ir vyriausybė daug ką atleisdavo, nes buvo aišku, kad didelių bėdų jis nepridarys - patriukšmas, ir tiek. Visuomenė irgi daug ką atleisdavo - mat žmogus kankinasi. O pats geriantysis sau prak-

tiškai viską atleisdavo ir su-sitaikydavo su savo likimu. Kalbu apie tai, nes neblogai pažįstu problemą "iš vidaus". Jei nebūčiau emigravęs (ar patekęs į kalėjimą, nes tokia galimybė irgi egzistavo), greičiausiai pats būčiau virtęs alkoholiku. Vakaruose suvokiau, kad normalioje visuomenėje tie dalykai "nepraei-na". Jei virstame Vakara, pats laikas tai suprasti.

- Ką nuo savęs galėtumėte pasakyti apie poetų, kurie ir norėdami negalėtų išsiginti Jūsų poetikos ir Jūsų asmenybės poveikio (lygiavimasis, diskutavimas), - A. A. Jonyno, G. Patacko, R. Rastausko (toliau būtų netrumpa vardų virtinė), - kūryba?

- Esu sakes, kad ne visada juntu tą savo poveikį. Gal kiek labiau jį pastebėjau viename kitame Aido Marčeno eilėraštyje. Jūsų minimi poetai (taip pat ir Marčenas) pakankamai toli nuo jo savo keliais ir, manding, i mane visiškai nepanašūs. Ir tai labai gerai.

- Ar palaikytumėt visišką bepročių žmogų, kuris imtų įrodinėti, kad Erlickas - "rimtas" poetas?

- Nepalaikyčiau, nes, pirma, nesu linkęs paskubom skelbti žmonių bepročių, antra, Erlicko pažįstu tik prozą. Kad toji proza teiktų malonumą, tikriausiai reikia gerai pažinti "erlickišką" kontekstą. Man tas kontekstas nežinomas, taigi ir didelio malonumo ji man neteikia.

- Kaip matyti, prasidėjo klausimai, kuriuos būtų galima uždavinėti be galo - vadinasi, pats laikas pokalbį baigti. Kad ir tokiu banaliu klausimu: kokiomis vidinėmis savo galiomis turėtumėte remtis mūsų poezija, kad ne tik palaikytų savo gyvastį, bet ir gyventų pilnakraujį gyvenimą?

- Poezijai linkėčiau rasti naują ir nenuvalkiotą sąryšį su etika ir istorija, taip pat igyti stoicizmo. Vidinių galių kiekviena brandi poezija tam turi. Lietuvos poetai dabar atsidūrė tose sąlygose, kuriose emigrantai yra jau seniai - į jų veiklą nebesikiša ir jų praktiškai neberemia valdžia (parama visada yra kišimosi forma), jie gali studijuoti kitų kraštų kultūrą, kiek patys nori ir pajėgia. Kitados tokia situacija pagimdė vertingus žemininkų ir bežemių sąjūdžius, kurie kaip tik turėjo mano suminėtuosius bruožus.

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga! Prenumerata vieneriems metams - tik \$30.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

"Transition" (vol. 3, No. 6, 1997), "The Baltic States". Šis Vidurio-Rytų Europai skirtas žurnalo numeris apžvelgia Baltijos valstybes. Spausdinami S. Girniaus, I. Navazelskytės straipsniai, pasikalbėjimas su V. Landsbergiu. Žurnalą Prahoje leidžia Soroso Fondo Open Media Research Institute. Adresas: OMRI, Motokov Building, Na Strži 63, 14062, Prague 4, Czech Republic.

1997 SKRYDŽIAI Į VILNIŲ

Iš N.Y. (JFK)	\$750.
Iš Detroito	\$778.
Iš Chicagos	\$778.
Iš L.A. ir San Francisco	\$916.
Iš Tampa, Orlando	\$800.*
*\$800. birž. 10 - 23; \$860. birž. 24 - rugp. 31.	

Plius mokesčiai. Papiginti skrydžiai iš visų JAV miestų. Vietų skaičius ribotas.

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel.: 718-423-6161
1-800-77-VYTIS

Internet <http://www.travelfile.com/get/vtours.html>

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

JUNE PICK-UP SCHEDULE

JUNE 3	PUTNAM, CT	1 - 2 pm
JUNE 5	NEWARK, NJ	11 - 12 noon
JUNE 6	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 noon
JUNE 6	BALTIMORE, MD	4 - 5 pm
JUNE 7	BROOKLYN, NY	12 - 1 pm
JUNE 7	BALTIMORE - LITHUANIAN FEST.	
JUNE 9	WHITING, NJ	1 - 2 pm
JUNE 10	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 noon
JUNE 10	NEW HAVEN, CT	2 - 3 pm
JUNE 10	WATERBURY, CT	4 - 5 pm
JUNE 12	KEARNY, NJ	11 - 12 noon
JUNE 12	PATERSON, NJ	1 - 2 pm
JUNE 19	NEWARK, NJ	11 - 12 noon
JUNE 21	BROOKLYN, NY	12 - 1 pm
JUNE 24	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 noon
JUNE 24	NEW HAVEN, CT	2 - 3 pm

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$690 r.t.

One way to Vilnius \$465

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS

KAINOMIS

pavasari ir vasarą, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

BIRŽELIO MĖNESĮ siuntinius paimsime šiose vietovėse:

NORWOOD, MA	JUNE 17	6:00 - 4:00 PM
CAPE CODE, MA	JUNE 18	3:00 - 5:00 PM
BROCKTON, MA	JUNE 19	4:00 - 6:00 PM
LOWELL, MA	JUNE 20	12:00 - 1:00 PM
LAWRENCE, MA	JUNE 20	2:00 - 3:00 PM
NASHUA, NH	JUNE 20	4:00 - 5:00 PM
WATERBURY, CT	JUNE 21	9:30 - 11:00 AM
WORCESTER, MA	JUNE 21	11:00 - 2:00 PM
HARTFORD, CT	JUNE 21	12:00 - 2:00 PM
GARDNER, MA	JUNE 23	4:00 - 6:00 PM
KENNEBUNKPORT, ME	JUNE 24	11:00 - 12:00 PM
PUTNAM, CT	JUNE 25	1:00 - 2:30 PM
PROVIDENCE, RI	JUNE 25	4:00 - 6:00 PM
ALBANY, NY	JUNE 26	6:30 - 7:30 PM
BINGHAMTON, NY	JUNE 27	9:00 - 11:00 AM
SCRANTON, PA	JUNE 27	12:00 - 1:00 PM

Dėl pinigų pervedimo, dėl Air Cargo siuntinių ir kitokios informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Nuo 1996 m. sausio 1 d.
iki 1997 m. kovo 31 d.
TAUTOS FONDUI aukojo

\$30,000 - XY,	(\$32,000).
\$10,000 - Paulius, Vytautas, NJ,	(\$10,140).
\$6,025 - Oberfield, William & Marija, CA,	(\$6,365).
\$4,588 - Steponis, Vacys, NY,	(\$4,968).
\$3,175 - Varnelis, Apolinaras, MI,	(\$13,400).
\$3,000 - Masaitis, Česlovas, CT,	(\$12,205);
Zundė, Pranas, GA,	(\$3,000).
\$1,600 - Nasvytis, J. P., CT,	(\$3,909).
\$1,356 - Tumas, George, CA,	(\$1,782).
\$1,100 - Liaukus, Justinas & Elena, FL,	(\$2,890).
\$1,046 - Jokubaitis, Vytautas & Ona, OH,	(\$16,225).
\$1,025 - Galdikas, Antanas & Filomena, CA,	(\$1,025).
\$1,025 - Kriaučiūnas, Leonas & Irena, IL,	(\$14,356).
\$949 - Macernis, Pranas & Rožė, IL,	(\$3,000).
\$900 - Gailiūnas, Petras, FL,	(\$1,000).
\$525 - Bagdžius, Juozas M., IL,	(\$5,435);
Ivanauskas, Steve, IL,	(\$7,275).
\$520 - Jagutis, Michael & Amalia, FL,	(\$1,530).
\$500 - Balaišis, Kazys & Agnė, OH,	(\$608);
Laukys, Eduard & Donna, NY,	(\$1,655).
\$455 - Maskaliūnas, Leonas & Nijolė, IL,	(\$500).
\$425 - Brundza, Joseph A., IN,	(\$525).
\$425 - Macėnas, Juozas, IL,	(\$1,025).
\$400 - Aleksa, Joseph & Rosemary, NY,	(\$600);
Pakulis, Eugenia, DE,	(\$2,565);
Vilgalys, Jonas & Irena, NY,	(\$1,565).
\$380 - Jannace-Janačienė, Aldona, NY,	(\$1,625).
\$350 - Bražėnas, Nijolė, NY,	(\$1,575).
\$340 - Šimonis, Jonas & Marija, CA,	(\$2,025).
\$325 - Brizgys, Petras, IL,	(\$340);
Giedraitis, Juozas & Leonilda, NY,	(\$35,751).
\$300 - Vasiukevičius, Juozas & Antanina, IL,	(\$1,505).
\$280 - Januška, Antanas & Aniceta, MA,	(\$2,492).
\$275 - Vedeckas, Algis & Roma, NY,	(\$1,059).
\$260 - Ruigys, Albinas & Laima, CA,	(\$525).
\$250 - Budreika-Tender, Bronė, MA,	(\$5,205);
Milukas Cheryl & Joseph, CT,	(\$2,381);
Valaitis, Jurgis & Nijolė, CT,	(\$5,938).
\$235 - Simutis, Anicetas & Janina, NY,	(\$972).
\$225 - Nakoneczna, Regina, FL,	(\$270);
Pačkauskas, Leokadija, MI,	(\$1,510).
\$220 - Muliolis, Algirdas & Amanda, OH,	(\$1,000).
\$200 - Augus, Victor & Marcella, CA,	(\$950);
Bieliūskas, Vytautas, OH,	(\$1,000);
Bogušienė, Teklė, MA,	(\$1,525);
Bortkevičius, Jonas & Ariane, NJ,	(\$1,950);
Gumbelevičius John & Adelė, OR,	(\$1,000);
Jankauskas, Magda, NY,	(\$3,360);
Katinas, Vitas & Aldona, NY,	(\$1,910);
Musonis, Vytautas, IL,	(\$510);
Sealey, Raphael, CA,	(\$2,000);
Vytuvis, Antanas & Jadvyga, NY,	(\$505).
\$190 - Švitra, Paulius, NY,	(\$190).
\$185 - Narutis, Pilypas & Elvyra, IL,	(\$902).
\$180 - Pakalniškis, kun. Jonas, NY,	(\$875).
\$175 - Bulotienė, Eugenija, MI,	(\$3,750);
Lileika, Laima & Alfonsas, NY,	(\$310);
Sidrys, Rimvydas, IL,	(\$1,000);
Stankūnas, Jonas & Giedrė, CT,	(\$500).
\$170 - Dimas, S., NY,	(\$865);
Kliorys, Petras & Jadvyga, OH,	(\$1,400).
\$163 - Gustaitis, Algirdas, CA,	(\$600).
\$155 - Daugėla, Stasys O., CA,	(\$1,050).
\$150 - Mackevičius, Aldona, NY,	(\$1,350);
Tumas, Alfonsas & Inga, CA,	(\$3,010);
Zenkus, Algirdas & Dorothy, MA,	(\$525).
\$140 - Didžiulis, Algirdas & Stasė, IL,	(\$2,410).
\$135 - Kasputis, Jonas, CT,	(\$300).
\$130 - Botyrius, Julius, NY,	(\$876);
Mikulis, Juozas, IL,	(\$625);
Sidrys, Linas & Rima, IL,	(\$150);
Valis, Anthony & Aldona, FL,	(\$625).
\$125 - Anonis, Vytautas & Danutė, NY,	(\$520).
Atutis, Aleksandras, CA,	(\$230);
Bilėnas, Jonas & Dana, NY,	(\$745);
Brazauskas, Juozas, CA,	(\$450);
Čižikaitė, Bronė, IL,	(\$2,075);
Dovydaitis, Vincas & Janina, CA,	(\$4,040);

(Tęsinys sekančiame numeryje)

Lenkijos spauda lietuviška tematika

(atkelta iš 4 psl.)

darbams į Vokietiją išvežamų asmenų sąrašus, tarp kurių daugumą sudarė lenkai. Jie konfiskavo lenkų turta, ir ne tik Vilniuje, bet ir etniniuose Lietuvoje, tvirtina H. Pasierbska.

Jos teigimu, per vadinamąją "lietuviškąją okupaciją" Vilniaus krašte lietuvių policininkai lazdomis mušdavo moteris.

"Lietuviai iš pradžių stengėsi įsisteigti rusams, o po to vokiečiams. Ir būdavo tuo blogesni, kuo daugiau tam galimybių turėjo", tikina H. Pasierbska.

Kitas Lenkijos laikraštis Vilniaus kraštą piešia kaip lenkų skurdą, vargo, girtuoklystės ir priešikumo lietuviams židinį.

85-o laikraščio "Rzeczpospolita" numerio reportaže "Sunkios kalbos egzaminas" rašoma, kad būdingas dabartinės Vilnijos peizažas - "medinės rusva spalva nudažytos trobeles", o pačioje Vilniuje "nėra darbo, pinigų, žemės ūkio padargų, tėra tik bankrutuojančios žemės ūkio bendrovės, kurių žemė virsta dirvonais".

Anot laikraščio, didžiausia Vilnijos nelaimė - girtuokliavimas, čia "ištiesi kaimai paskendę degtinėje". Kas antrame name girtuokliavimas, o aplinkui - nešvara, skurdas, šeimų patologija ir nusivylimas.

Vietos lenkai skundžiasi reikalavimu išmokyti lietuviškai ir laikyti kalbos egzaminus. Jie mano, kad tai "vienas iš tyčiojimosi būdų, kuriuos sugalvojo lietuviai". Kaime gyvenantys vyresniosios kartos žmonės bei daugelis menko išsilavinimo Vilnijos lenkų ir lietuvių žiūri kaip į priešus.

"Vilnijos kaimų skurdas ir vargas - tai užkeiktas ratas, iš kurio sunku pasprukti. Daugelis vietinių lenkų su nostalgija prisimena kolūkius, kurie savo geriausiais laikais leido pakankamai gerai gyventi", rašo Lenkijos laikraštis.

Balandžio 28 d. išėjo 156-asis ir paskutinis katalikų dienraščio "Slowo" priedo "Kresy" numeris. Antilietuviškosios publikacijos garsėjantis priedas nustojo eiti kartu su sustabdoma laikraščio "Slowo katalikie" leidyba.

Paskutiniame numeryje Lenkijos Kresų federacijos pirmininkas Stanislawas Mitraszewskis ir priedo redaktorius Janusz Olejnikas "su liūdesiu praneša, kad dėl dienraščio likvidavimo nustos eiti ir priedas "Kresy".

"Norime tikėti, kad trumpam, kadangi taip susigynome per šiuos beveik penkerius metus, be to - kresai ir toliau egzistuoja ir laukia mūsų darbo", rašoma paskutiniame žodyje ir žadama ryžtingai siekti veiklos atnaujinimo.

Kresų federacija - kraštutinė nacionalistinė organizacija, reikalaujanti autonomijos kresams

Mirė Vincė Jonuškaitė Zaunienė-Leskaitienė

Vincė Jonuškaitė menininkų draugijoje. Iš kairės į dešinę: poetas Stasys Santvaras, aktorius Vytautas Valiukas ir aktorius Vitalis Žukauskas. S. Narkeliūnaitės nuotr.

Vitalis Žukauskas

1997 m. gegužės 18 d. slaugos namuose Santa Barbara, California, mirė Lietuvos Valstybės Operos primadona, Vincė Jonuškaitė Zaunienė-Leskaitienė.

Velionė buvo gimusi 1902 m. Subačiuje. Ten baigė pradžios mokyklą, o gimnaziją pradėjo lankyti Panevėžyje. Kilus pirmajam pasauliniam karui, gimnazija buvo evakuota Rusijon.

Voroneže baigė Martyno Yčo vardo gimnaziją ir su pirmosios karo bėglių gretomis grįžo 1919 m. Lietuvon.

Dar besimokydama gimnazijoje dalyvaudavo ruošiamuose gimnazistų koncertuose-vaidiniuose. Nuo vaikystės dienu girdėdama mūsų liaudies dainas ir pati turėdama gražų balsą bei dainingoje šeimoje augdama, jungdavosi į dainas mylinčiųjų grupes, o kartais pasireiškėdavo kaip solistė.

Grįžus Lietuvon, kurį laiką buvo Surdegių pradžios mokyklos mokytoja, rengdavo lietuviškus vakarus, gegužėnį ir pati dalyvaudavo tokiuose renginiuose.

1919-20 metų savarčioje Vincė Jonuškaitė jau buvo persikėlusi į Kauną. Čia teko dalyvauti ruošiamuose koncertuose mūsų savanoriams - kariams ir turėjo progos atlikti Miko Petrausko operoje "Birutė" Vaidilutės vaidmenį.

Pastebėjus jos gimtą talentą, buvo sudarytas fondas jam toliau vystyti, ir Vincė išvyko Vokietijon (Berlyną) mokyti.

1920-23 m. Berlyno aukštojoje valstybinėje muzikos mokykloje studijavo dalykus, kurie operos solistui yra būtini ir operiniam menui reikalingi.

1923 m. Vincė balso patobulinti atvyko Italijon, Romon. Ir

- paribio lenkams, gyvenantiems Ukrainoje, Baltarusijoje ir Lietuvoje tose žemėse, kurios vienu ar kitu metu priklausė Lenkijai ir, šios federacijos nuomone, yra neteisėtai atplėtos nuo Lenkijos.

Visus penkerius metus priedas "Kresy" buvo antilietuviškiausias iedindys Lenkijoje, nuolat šmeižęs Lietuvą ir Ukrainą. Kiek mažiau dėmesio buvo skiriama baltarusiams.

Laikraštį globojo Lenkijos Katalikų Bažnyčios kardinolas Jozefas Glempas, o rėmė kresiečių organizacijos, kurios teigia vienijančios 200 tūkst. narių. Nepaisant to, laikraščio tiražas kasmet mažėjo ir šiemet siekė vos 10 tūkst. egzempliorių. Tai ir nulėmė katalikų dienraščio "Slowo katalikie" bankrotą. BNS

Jau beveik 30 metų Matulaičio Namai (10 Thurber Rd., Putnam, CT, 06260) teikia seneliams ir ligoniams pagalbą negalios ir apsigimus. Toli nuo tėvynės, lietuviai čia jaučiasi tarp savųjų. Nek. Pr. Marijos Seserys, kurios ikūrė šiuos namus, yra jų širdis, jos palaiko katalikišką, lietuvišką

čia jos studijos užsitęsė iki 1925 metų vasaros.

1925 m. lapkričio 7 d. Vincė debiutavo Valstybės Operos Teatre Čaikovskio operoje "Pikų Dama" - Polinos rolėje. Buvo kritikos labai gerai įvertinta ir priimta į Lietuvos Valstybinę Operos Teatrą.

Kaip solistė čia ir liko iki 1944 m. birželio vidurio - iki pasitraukimo į Vakarus.

Būdama operos soliste, iškilo iki primadonos, atlikdama pagrindinius vaidmenis. O jų atliko net 47, iš kurių tik keletą suminėsim: "Pakalnės" operoje - Marta, "Pikų Damoje" - Grovėnė ir Polina, "Boris Godunov" - Marina, "Giocondo" - Laura, Mignon, Carmen ir kiti vaidmenys.

Ji buvo ne tik operos solistė, bet ir lietuviškų liaudies dainų, atliekamų koncertuose, pradininkė. Dainuodavo labdaros baliuose, kariams, studentams, būrutiems, kaliniams. Kaip Lietuvos Valstybės Operos ar lietuviškų liaudies dainų ir kompozicijų reprezentantė radiophonuose ir koncertuose yra dainavusi Talino "Estonia" teatre, Rygos nacionalinėje operoje, Prachos Narodni Divadlo, Paryžiaus "Grand Opera", "Opera Comique" ir Buenos Aires Colon teatre. Lankėsi Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Danijoje, Norvegijoje, Švedijoje, Argentinoje, Urugvajuje, Sovietų Rusijoje ir Italijoje.

Vincė Jonuškaitė buvo ir tautodailės rinkėja, uoli šio meno puoselėtoja, rengė įvairias parodas. Ji buvo ir visuomenininkė, kovotoja už Lietuvos reikalus tarptautinėse organizacijose. Daugelį metų buvo moterų draugijos valdybos narė.

Išvilioje su koncertais lankė

lietuvių telkinius Vokietijoje ir Amerikoje po kelis ar keliolika kartų, visur susilaukdama gražaus įvertinimo ir padėkos už dainas ir operų arijas.

Vincės Jonuškaitės asmenyje Lietuvos opera yra netekusi didžios menininkės - liaudies dainų reprezentantės svetimtaučiu tarpe, Lietuvos Operos ambasadorės, kai buvo dainuojama ir atstovaujama Lietuvai kitų valstybių teatro scenose.

Paskutinytis pagarbos šiai primadonai pareiškimas - atsisveikinimas, įvyko Santa Barbara laidotuvių namuose, gegužės 23 d. Kalbėjo Lietuvos Respublikos garbės konsulas Los Angeles Vytautas Čekanauskas, savo ir Ambasadoriaus Aniceto Simučio šeimoms vardu pareiškdamas užuojautą artimiesiems, perskaitė Lietuvos Užsienio Ministro A. Saudargo atsiųstą ministerijos pareiškimą šios netekties proga.

Apie velionę ir jos teatrinę veiklą išsamiau - Valstybės teatro vardu - kalbėjo aktorius Vitalis Žukauskas, atvykęs į laidotuves iš New Yorko.

Birutėčių, Balfo ir skautininkų (-ku) Ramovės vardu žodį tarė skt. Alfonsa Pažiūrienė, o skaučių akademikų vardu užuojautą pareiškė Dalia Sodeikienė.

Rožinį sukalbėjo Los Angeles lietuvių parapijos kunigas Alyzas Volskis.

Gegužės 24 d. po šventų mišių, kurių metu solo giedojo Janina Čekanauskienė, vietos bažnyčioje karstas buvo išlydėtas į krematoriumą. Pelenai vėliau bus palaidoti Lietuvoje.

Liūdi šeimos nariai - dukra Giedrė ir dr. Augusta Zaičiūtė-Šaulienė ir anūkas Dovas Zaunius, kiti artimieji bei visuomenė išvilioje ir Lietuvoje.

Amžinybėn iškeliavus

Su liūdesiu pranešame draugams ir pažįstamiems, kad gegužės 5 d., sulaukęs 91 m. amžiaus, Racine, Wisconsin, mirė dr. Otonas E. Stanaitis.

Gimė Lietuvoj, baigė Rygiškių Jono Gimnaziją Marijampolėje 1925 m., baigė Matematikos fakultetą Kauno Universitete 1930 m. 1931 m. išgijo Matem. Daktaro laipsnį Würzburgo Universitete Vokietijoj ir dėstė matematiką Kauno ir Vilniaus universitetuose. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, kur dėstė matematiką lietuvių mokykloje Hanau

stovykloj. 1949 m. emigravo į Ameriką ir čia sėkmingai dėstė matematiką iki 1972 m. St. Olaf College, Northfield, Minnesota. 1990 m. persikėlė į Racine, Wisconsin, kur ir palaidotas.

Giliam liūdesy paliko žmoną Oną ir seserį Marta, Racine, Wisc., du sūnus: Paul, Illinois, ir Alfredą, Floridą, su žmonom, 5 anūkus, 7 proanūkius, seserį Olga Lietuvoj, seserį Ema Australijoj ir kitus gimines įvairiose pasaulio dalyse.

Marta Stanaitis
Ona Stanaitis

Kviečiame į Matulaičio namus

dvasią ir šeimynišką aplinką. Čia skamba gegužinės pamaldos, ruošiamos Kūčios, kas savaitę gyventojai informuojami apie įvykius Lietuvoje.

Birželio 14 dieną, nuo 1 val. p. iki 4 val., skelbiama Apsilankymo popietė. Bus pristatyta kūrinių istorija, dalyviai supažin-

dinti su atliekamais patarnavimais, aprodamos patalpos. Tai proga aplankyti pažįstamus, pamatyti Matulaičio Namus ir paįstai pal. Jurgio Matulaičio misijos plėtotę per jo išteigtą vienuoliją. Kviečiame į šią Apsilankymo Popietę Matulaičio Namuose. M. B.

Lietuvos Moterų Klubų Federacijos Filadelfijos skyriaus narės ir programos dalyvės Romo Kalantos 25-ųjų mirties metinių minėjime. A. Čepulio nuotr.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517,1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas įvyko gegužės 17 d. Kultūros Židinyje. Klubų pirmininkės ir valdybų narės aptarė savo veiklą, diskutavo ateities planus ir per rinko valdybą ateinančioms trejiems metams. Jos sąstatai toks: pirm. - Aldona Noakaitė-Pintsch, I vicepirmininkė - Salomėja Valiukienė, II vicepirm. - Snieguolė Jurskytė (dabar naujai išrinkta), narės: Malvina Klivečkienė, Sofija Skobeikienė, Jadvyga Vytuvienė ir dr. Marija Žukauskienė. Suvažiavime dalyvavo atstovės iš New Yorko, Hartfordo, Philadelphijos ir Waterburio klubų. Buvo žadėjusios atvykti ir Chicago atstovės, bet nepasirodė.

(S. N.)

A. a. Eugenijos Vainienės šviesiam atminimui pagerbti, Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai aukoj: Pr. Ažuolienė - \$20.00, K. Krivickienė - \$25.00, A. ir E. Stakniai - \$20.00, A. ir V. Steponiai - \$25.00 (našlaičiams), A. Svalbonienė - \$20.00, R. ir A. Vedeckai - \$25.00. LKRŠ dėkoja aukotojams ir reiškia gilią užuojautą artimiesiems.

Pranciškonų vienuolynas įsikurs šalia Kryžių kalno

Šalia Kryžių kalno įsikurs Mažieji broliai pranciškonai. Mintį statyti vienuolyną šalia Kryžių kalno padiktavo popiežius Jonas Paulius II. Viešėdamas Lietuvoje, šventasis Tėvas pasakė, kad šį kalną reikia parodyti Europai ir visam pasauliui. Popiežius pranciškonams pavedė globoti Kryžių kalną. Tuomet ir buvo nutarta statyti čia vienuolyną. Projektą parengė italai architektai Nunzijas Rimaudas ir Angelas Poleselas bei Šiaulių rajono vyriausiasis architektas Algimantas Jukna. Vienuolynas užims apie 1 ha ploto maždaug už 350 m nuo Kryžių kalno. Jame gyvens 16 vienuolių. Vienuolyno bibliotekoje bus kaupiama ir archeologinė, ir istorinė medžiaga. Vienuolynas bus atviras visiems. Statybą rengiamasi pradėti jau birželio mėnesį. Vienuolyną statys italai ir lietuviai.

Daiva ir Romas Keziaz

gegužės 30 d. dalyvavo SAS oro linijos rengtame pokylyje Windows on the World restorane (World Trade Center). SAS čia sukvietė svarbiausius šios linijos kelionių agentus. Keziaz atstovavo agentūrą "Vytis".

"Darbininko" administracija pakartotinai prašo visų skaitytojų laiku pratesti prenumeratą ir sumokėti atsilikusių mokesčių. Norėtume ypač paraginti tuos skaitytojus, kurie nėra susimokėję prenumeratos mokesčio už porą ir daugiau metų.

Vysk. P. Baltakio, OFM, veiklos kalendorius

Birželio 8 d. - lapkričio 30 d.

Birželio 8-11 d. - Lietuvos Vyskupų plenariniai posėdžiai.

Birželio 13 d. - Kretingos Šv. Antano religinių studijų instituto mokslo metų užbaigimas.

Birželio 14-20 d. - Vasario 16 gimnazija, Sutvirtinimo sakramentas;

- Vokietijos vyskupų konferencijos svetimšalių sielovados posėdis;

- Kunigų rekolekcijos.

Birželio 28-29 d. - Punksas, Sutvirtinimo sakramentas, parapijos 400 metų sukaktis.

Liepos 1-7 d. - Vilnius, PLB seimas.

Liepos 13 d. - Palanga, Ateitininkų konferencija.

Liepos 17-18 d. - Karaliaučius, Pirmosios Lietuviškos knygos 450 metų sukaktis.

Liepos 27 d. - Putnam, CT, Lietuvių dienos.

Liepos 29-rugpjūčio 14 d. - Kanada.

Rugpjūčio 2-3 d. - Kennebunkport, ME, Vienuolyno 50 m. sukaktis.

Rugpjūčio 4-14 d. - Kanada.

Rugpjūčio 16-17 d. - Cleveland, Ohio, Vyskupijos 150 m. jubiliejus.

Rugpjūčio 30 d. - Vernon, CT, Rugsėjo 21 d. - Rochester, NY.

Rugsėjo 28 d. - Maspeth, NY, Lietuvos Vyčių suvažiavimas.

Spalio 4-5 d. - Los Angeles, Lietuvių dienos.

Spalio 12-14 d. - Putnam, CT, Religinės Šalpos ir Kunigų Vienybės metiniai posėdžiai.

Spalio 18 d. - Brooklyn, NY.

Spalio 26 d. - Philadelphia, PA, Šv. Jurgio parapijos 95 m.

Lapkričio 9-13 d. - Washington, D.C., Vyskupų konferencijos posėdžiai.

Lapkričio 28-30 d. - Chicago, IL, Mokslo ir kūrybos simpoziumas.

Religinio konkurso komisija šiais metais sudaro: kun. R. Krasauskas, Dr. Mirga Girniuvienė, Sesuo O. Mikailaitė, Eligijus Sužiedėlis ir Sesuo M. Bernadeta Matukaitė.

Konkurso medžiaga siųsti iki 1997 m. rugsėjo 1 d.: Religinė Komisija, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260.

Vilniaus radijas praneša, kad nuo gegužės 5 d. jų programos lietuvių ir anglų kalbomis girdimos 9855 kilohercų dažniu.

"Saula medaus", 1996 metais Lietuvių Rašytojų Draugijos premijuota knyga, kurios autorius Julius Keleras, gaunama "Darbininko" administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, tel. 718 - 827-1351. Kaina - 12 dol. su persiuntimu.

Lietuvių Bendruomenės NY apygardos susirinkimas

1997 m. gegužės 10 d. New Yorke Kultūros Židinio mažojoje salėje įvyko LB NY apygardos suvažiavimas.

LB nuostatai reikalauja, kad kas trečią pavasarį būtų šaukiamas apygardos susirinkimas-suvažiavimas ir renkama nauja valdyba. 1994 m. toks suvažiavimas įvyko gruodžio 10 d., nes pavasaris buvo užimtas kita svarbia veikla. Tada LB NY apygardos pirmininke buvo išrinkta Laima Šileikytė-Hood.

Šiomet toks apygardos suvažiavimas-susirinkimas įvyko gegužės 10 d., šeštadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Susirinkimui vadovavo pati pirmininkė Laima Šileikytė-Hood, supažindindama su numatyta darbotvarka. Invokaciją sukalbėjo Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, paliesdamas mūsų gyvenimo aktualijas. Praeito suvažiavimo kruopščiai parašyta protokola perskaitė sekretorė Malvina Klivečkienė.

Veiklos pranešimai

Pradžioje Laima Šileikytė-Hood apžvelgė apygardos darbus, kaip jai teko dalyvauti Washingtono kituose suvažiavimuose, atlikti kitus skubius ir svarbius darbus. Ji taip pat yra ir Manhattano apylinkės pirmininkė. Ši apylinkė daug talkina Lietuvos gen. kon-

sulatui įvairiuose darbuose.

Queens apylinkė šioje apygardoje yra pati didžiausia, neseniai įvykusiame susirinkime pirmininke vėl išrinkta Ramutė Česnavičienė. Ji ir papasakojo, ką nuveikė apylinkė, ką numato daryti ateityje. Great Necko apylinkės pirmininkė Irena Vilgalienė supažindino su savo veikla. Bushwicko apylinkės pirmininku yra Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM. Jis kalbėjo apie vienuolyno ir K. Židinio rūpesčius, ateinančiais metais rudenį pasibaigiančią sutartį tarp pranciškonų ir K. Židinio administracijos. Sutartis nebus atnaujinta, nes, galimas daiktas, vienuolyną teks parduoti. Kalbėjo ir apie "Darbininko" leidimą. Laikraštis reikalingas. Jis bus leidžiamas. Iš prenumeratos neįsilaiko, reikia ieškoti kitų pajamų šaltinių.

Versmės apylinkės pirmininkas dr. Algis Pliuira kalbėjo, kaip sunku suburti naujuosius ateivius.

Apygardos valdybos išdininuku buvo Kestutis Bileris. Kontrolės komisijos paruoštą pranešimą perskaitė Malvina Klivečkienė. Viskas rasta tvarkoje.

Rinkimai

Laima Šileikytė-Hood naujam terminui nebekandidavo. Į naujus apygardos pirmininkus buvo pasiūlyti du kandidatai: Kestutis Bileris ir Kestutis Miklas. Slaptu balsavimu išrinktas Kestutis Bileris. Jam pavesta sudaryti pilną valdybą.

Kalba ambasadorius

dr. O. Jusys

Į susirinkimą atsilankė Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų dr. Oskaras Jusys. Jis gana įdomiai papasakojo, kas dabar vyksta Jungtinėse Tautose. Dabar didžiausias rūpestis, kad Lietuva, Estija ir Rumunija būtų priimtos į NATO organizaciją ir į Europos Tarybą. Reikia tuoj veikti, skambinti savo kongreso nariams, kad palaikytų priėmimo idėją.

Susirinkimas baigtas Lietuvos himnu, o paskui įvyko bendri pietūs, kuriuos paruošė Vida Jankauskienė ir Josephina Senken. Buvo ir nusifotografuota.

Taigi Lietuvių Bendruomenė gyvuoja. Jai kuo geriausios sėkmės!

(a.d.)

Metinis Tautos Fondo susirinkimas

Tautos Fondo naujoji taryba ir valdyba, su TF atstovu Lietuvoje Napoleonu Kitkausku (pirmoje eilėje antras iš dešinės).

S. Narkėliūnaitės nuotr.

Paulius Jurkus

Kiekvieną pavasarį vyksta Tautos Fondo susirinkimas, kuriame apžvelgiama Fondo veikla, uždaviniai ir, pagal statutą reikalaujamas, perrenkama dalis tarybos, išrenkami tarybos ir valdybos pirmininkai. Toks kruopščiai paruoštas susirinkimas ir įvyko gegužės 3 d., šeštadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Vienuolyno koplyčioje 9 v. ryto aukotos mišios Tautos Fondo rėmėjų intencija, gi mažojoje Židinio salėje prasidėjo dalyvių registracija.

Darbo posėdis turėjo prasidėti 9 v., bet tuo metu nesusirinko reikalingas kvorumas. Kad susirinkimas būtų teisėtas, jo pradžia buvo nukelta viena valandą. Ta laukimo valanda išnaudota įvairiai - kalbėtasi Fondo reika-

lais. Iš Lietuvos į šį susirinkimą buvo atvykę ten veikiančios LF atstovybės pirmininkas dr. Napoleonas Kitkauskas. Jis ir užėmė didesnę tos valandos dalį, aptardamas Karaliaučiaus krašto problemas, su kuriomis jis yra gerai susipažinęs, dalyvavęs Kristijono Donelaičio parapijos pastatų atstatymo darbuose, dažnai ten lankęsis, matęs, kaip rusai tvarko šį senos kilmės lietuvišką kraštą. Ten įsikūrę lietuviai skursta. Jiems reikalinga įvairi pagalba. Iš Lietuvos ji ir teikiama, kiek sąlygos leidžia. Yra ten ir lenkų, juos globoja Lenkija. Skverbiasi ir vokiečiai, kurie čia anksčiau gyveno. Padėtis yra dinamiška, reikalaujanti ir apskurimo, ir daug dėmesio. Lietuviam rūpi to krašto lietuviai ir pats kraštas.

Svečio pranešimas sudarė

ispūdį, kad jis pasakojo savo gyvenimus ir giliau nenagrinėjo pačių krašto problemų. Apie Karaliaučiaus kraštą reikia kalbėti, nes mūsų, ne kieno kito pareiga rūpintis senu lietuvišku istoriniu palikimu, nesvarbu, kokios būtų aplinkybės.

Gera, kad šis klausimas kad ir tokia forma prisimintas svarbiausiu Tautos Fondo susirinkime. Fondas rūpestingai remia tokias lietuviškas vietas, kur veikla skursta, kur lietuviai yra skriaudžiami.

Praėjus valandai, susirinkimas buvo pradėtas normalia tvarka: malda, protokolo skaitymu, reikalingų komisijų sudarymu.

Apie Fondo veiklą buvo du išsamūs pranešimai, kuriuos paruošė Fondo valdyba ir Fondo taryba.

(Tęsinys sekančiame numeryje)

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviškos Skautijos išsami knyga apie 1945 - 1985 m. veiklą jau atspausdinta ir platinama. New Yorke apylinkėje knyga platina v.s. Vida Jankauskienė. Užsakymus galima pareikšti ir telefonu, skambinant (718) 849-2260 vakarais ir savaitgaliais, arba rašant: 84-14 89th St. Woodhaven, NY 11421. Knygos kaina 30 dol. (sk.)

Darbai reikalingos dvi moterys:

viena - globoti vaikus ir atlikti namų ruošos darbus (nebūtinas anglų kalbos mokėjimas). Darbas 6 dienas per savaitę. Atlyginimas - \$250;

kita - slaugyti ligonę (būtinas anglų kalbos mokėjimas ir pagėdaujama, kad vairuotų mašiną). Atlyginimas - \$500.

Tel. (908) 757-8063. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igalio-tiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukoj:

Dr. ir p. Plateriai, Bethesda, MD - 500 dol.

A. Mardosas, New York, NY - 500 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **birželio 7 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorke yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims Jūsų siuntinius iš namų.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyn, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, **birželio 28 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 4 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Siuntiniai į Lietuvą laivų arba oru. Pinigai pervedami **doleriais** per 2-5 dienas. Maisto siuntiniai: šventinis \$39, 55 svarų įvairaus maisto siuntinys už \$98.

TRANSPAK, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 tel. (773) 838-1050.

Neringa, Inc. su Nek. Pr. Marijos Seserimis
organizuoja ir praveda stovyklas,
Neringos stovyklavietėje, Vermont'e.

1997 M. NERINGOS STOVYKLOS

LIETUVŲ KALBA LIEPOS 13-27 d.d. - Vaikams nuo 10-16 metų
LIEPOS 27 d. - Seserių gegužinė Putnam'e
LIEPOS 27-RUGP. 2 d.d. - Vaikams nuo 6-9 metų
LIEPOS 27-RUGP. 2 d.d. - Vaikams nuo 13-16 metų
RUGP. 2-RUGP. 9 d.d. - Seimoms su jaunais vaikais

ANGLŲ KALBA - LIETUVŲ KILMĖS

BIRŽELIO 29 - LIEPOS 12 - Vaikams nuo 7-16 metų
RUGP. 14 - 17 - Seimoms su jaunais vaikais

INFORMACIJA-REGISTRACIJA

600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260
860-928-7008 neringa@neca.com